

# DAODEJING

LAO ZI

tõlkinud Linnart Mäll

rmt: Loomingu Raamatukogu 27 (1127), 1979

## VÄE RAAMAT

### XXXVIII

kõrge vägi pole vägi  
nõnda ongi vägi  
madal vägi hoiab väge  
nõnda pole vägi

kõrge vägi ei see toimi  
sellesse ei toimita  
madal vägi see ju toimib  
toimitakse sellesse  
kõrge inimlikkus toimib  
sellesse ei toimita  
kõrge õiglus see ka toimib  
toimitakse sellesse  
kõrge komme seegi toimib  
kui jääb vastu võtmata  
käänatakse käised üles  
sunnitakse vastu võtma

sest  
kadus kulg  
järgnes vägi  
kadus vägi  
järgnes inimlikkus  
kadus inimlikkus  
järgnes õiglus  
kadus õiglus  
järgnes komme

komme on ju usalduse kõlustumine  
kuid ka korratuse pealik  
etteteadmine on ju kulgemise õis  
kuid ka nõmeduse algus  
sellepärast austusväärne  
asub ival  
mitte kõlul  
asub viljas  
mitte õies  
sest ta  
hülgas tolle  
võttis selle

### XXXIX

ennemuiste leidnud ühe  
taevas leidnud ühe  
heledusega  
maa leidnud ühe  
vagurusega  
vaimud leidnud ühe  
lummavusega  
orud leidnud ühe  
külluslikkusega  
musttuhanded leidnud ühe  
eluvõimega  
valitsejad leidnud ühe  
sirgemeelsusega  
nemad saanud asu ühes

kui taevas pole hele  
karta rebeneb

kui maa ei ole vagur  
karta lõheneb  
kui vaimud pole lummas  
karta kuhtuvad  
kui orud pole külluslikud  
karta ammenduvad  
kui musttuhanded ei ole eluvõimelised  
karta hukuvad  
kui valitsejad pole sirgemeelsed  
on vaid aulised ja ülevad  
karta langevad

sest  
tühisus on aulisuse juur  
madalus on ülevuse põhi

valitsejad iseendist räägivad  
orb  
lesk  
kehv  
kas siis tõesti sellel moel  
tühisus on aulisuse juur  
oh ei mitte sellel moel

sest  
jagad vankri tükkideks  
pole enam vankrit

ära ihka kalliskivi sära  
ega kivi kõvadust

#### **XL**

kulgedes liigub naasja vaid  
kulgemist kulutab nõrguke vaid  
taeva all musttuhanded sünnivad olevast  
olev sünnitab olematust

#### **XLI**

kõrgõpetlane kulgemisest kuuldes arwab  
liigun ja liigutan teda  
keskõpetlane kulgemisest kuuldes arwab  
nagu oleks nagu poleks  
allõpetlane kulgemisest kuuldes  
naerab tema üle valjult  
kui ei ole naeru  
siis ei ole kulgu

sellepärast tavaks öelda  
hele kulg näib tume  
lahkuv kulg näib naasev  
sile kulg näib konarlik  
kõrge vägi näib madal  
suurim kirkus näib reostatus  
avar vägi näib kitsas  
tugev vägi näib pudev  
sirgemeelsus näib reetlikkus

suurel ruudul pole nurki  
suurim anum valmib hilja  
suurel helil pole kõla  
suurel kujul pole kuju  
kulg on varjatud ja nimetu  
kuid see kulg  
hea on laenama ja täiustama

#### **XLII**

kulg sünnitab ühe  
ühest sünnib kaks  
kahest sünnib kolm  
kolmest sünnivad musttuhanded  
musttuhanded

varju emmates sirutuvad valgusesse  
sügavas hinguses leiavad kooskõla

inimesed halvustavad  
leski orbe kehvi  
valitsejad avalikult  
endid nendeks väidavad  
sest  
kahjust võib saada kasu  
kasust võib saada kahju

nagu inimesed õpetavad  
nõnda minagi neid õpetan  
julmad ei sure oma surma  
saagu see õpetuse isaks

### **XLIII**

kõige õrnem taeva all  
möödub kangeimast taeva all

olematu olevasse  
ühtelugu siseneb

sellest mina mõistangi  
kasu toimimatuses

sõnatu õpetus  
kasu toimimatuses  
vähesed jõuavad selleni taeva all

### **XLIV**

nimest kehast  
kumb on lähem  
kehast varast  
kumb on ülem  
saamast kaotusest  
kumb on valusam

liialt himustad  
rängalt raiskad  
palju talletad  
suurelt kaotad

mõistad mõõtu  
pole häbi  
mõistad peatuda  
pole ohtu  
nõnda saadki  
kaua olla

### **XLV**

suurim täius näib küll täiusetus  
ometi ei ammendu  
suurim täidetud näib tühjus  
ometi ei tühjendu

sirgeim sirge näib kõver  
suurim oskus näib oskamatus  
kauneim kõne näib kogelus

liikudes saad jagu külmast  
rahunedes saad jagu kuumast  
kirgas rahu kõik teeb korda taeva all